

# Analýza VZP: Na preventivní prohlídky k praktickovi chodí méně než 40 % lidí

Nejslabší docházka je v Praze, největší zájem je naopak v Olomouckém kraji

7. 4. 2015

Preventivních prohlídek u praktického lékaře se v Česku účastní méně než 40 % dospělých. Vyplyvá to z analýzy Všeobecné zdravotní pojišťovny, která registruje bezmála šest milionů obyvatel republiky. VZP na to upozorňuje při příležitosti dnešního Světového dne zdraví, protože je přesvědčena, že osvěta může pomoci přivést na preventivní prohlídky více zájemců. Včasné zjištění případných problémů pak může mnoha lidem zachránit zdraví či život.

Na bezplatnou preventivní prohlídku u praktického lékaře má dospělý člověk nárok jednou za dva roky. V tom, jak lidé tento svůj zákonný nárok využívají, jsou ovšem velké rozdíly mezi jednotlivými regiony – zatímco v Praze na prohlídky chodí jen 32 % dospělých, v Olomouckém kraji se nechává preventivně vyšetřit více než 45 % lidí. Podrobně to ukazuje následující tabulka.

## Účast dospělých klientů VZP na preventivních prohlídkách u praktika v letech 2013-2014

	Kolik lidí bylo na prohlídce	Počet lidí registrovaných u praktických lékařů	Podíl lidí, kteří byli na prohlídce	Pořadí mezi kraji
Praha	206 808	643 787	32,1 %	14.
Středočeský kraj	179 844	528 373	34,0 %	12.
Jihočeský kraj	128 149	312 615	41,0 %	4.-5.
Plzeňský kraj	88 125	265 556	33,2 %	13.
Karlovarský kraj	63 077	155 024	40,7 %	6.-7.
Ústecký kraj	192 016	433 228	44,3 %	2.
Liberecký kraj	98 183	255 865	38,4 %	9.
Královéhradecký kraj	97 744	265 760	38,8 %	8.
Pardubický kraj	115 499	284 015	40,7 %	6.-7.
Kraj Vysočina	110 036	297 821	36,9 %	10.
Jihomoravský kraj	198 964	547 629	36,3 %	11.
Olomoucký kraj	96 657	214 464	45,1 %	1.
Moravskoslezský kraj	148 978	363 317	41,0 %	4.-5.
Zlínský kraj	124 705	300 233	41,5 %	3.
Celkem	1 848 785	4 867 687	38,0 %	---

Malý zájem o preventivní prohlídky pramení často z mylného názoru, že zdravý člověk nemusí chodit k lékaři. To je ale nesmysl – řada nemocí v počátečních stádiích nebolí a nepůsobí ani žádné jiné potíže. Když se pak problémy projeví, může být už bohužel na

léčbu pozdě. Příkladem je dlouho neléčený vysoký krevní tlak, který může vyústit v mozkovou mrtvici, srdeční infarkt či vážné poškození ledvin. Včasné zjištění zhoubného nádoru prsu může snížit úmrtnost až o 30 %, přesto na následky tohoto onemocnění umírá v Česku ročně kolem 2 tisíc žen. V podobných příkladech by šlo pokračovat. Obecně platí, že prevence nejen zkracuje a usnadňuje léčbu, ale zachraňuje životy!

### **Co by měla mimo jiné zahrnovat preventivní prohlídka u praktického lékaře:**

- změření krevního tlaku
- zjištění indexu tělesné hmotnosti
- orientační vyšetření zraku a sluchu
- vyšetření moči diagnostickým papírkem
- zhodnocení onkologických rizik (vyšetření kůže, případně vyšetření per rectum; u mužů při zvýšeném riziku klinické vyšetření varlat, u rizikových žen od 25 let klinické vyšetření prsů)
- kontrola a zhodnocení výsledků dalších předepsaných vyšetření
  - laboratorní vyšetření koncentrace cholesterolu (při první všeobecné preventivní prohlídce a pak ve 30, 40, 50 a 60 letech)
  - laboratorní vyšetření glykémie (při první všeobecné preventivní prohlídce a dále pak od 40 let ve dvouletých intervalech)
- EKG (ve věku 40 let a dále ve čtyřletých intervalech).

Kromě preventivních prohlídek u praktického lékaře mají dospělí nárok také dvakrát ročně na stomatologickou prohlídku a ženy od 15 let věku jednou za rok na prohlídku u gynekologa. [Podrobný přehled, kdy máte nárok na kterou preventivní prohlídku, najdete zde.](#)

Na systém preventivních prohlídek pak navazují tzv. screeningové programy, které mají odhalit případný výskyt onkologických onemocnění v raném stadiu, kdy lidé nemají žádné příznaky či potíže a kdy je největší šance na vyléčení. Jde o screening nádorů prsu, screening nádorů tlustého střeva a konečníku a screening nádorů děložního hrdla.

U těchto vyšetření se VZP už druhý rok podílí na projektu takzvaného adresného zvaní – lidé, kteří mají na prohlídky nárok a neúčastní se jich, dostávají pozvánky. Jejich rozesílání může pojišťovna zajistit díky evropským dotacím, které zprostředkovalo ministerstvo zdravotnictví. [Loňský rok ukázal, že se tímto způsobem zvýšila docházka na screeningová vyšetření.](#) Zvat stejným způsobem všechny lidi na běžné preventivní prohlídky by však nebylo ekonomicky reálné.

**Mgr. Oldřich Tichý**  
vedoucí tiskového oddělení a tiskový mluvčí